

SOCIAL

PARADIGM

AN INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Social Paradigm, 2020 2 (1): 40-47

'Bereketli Topraklar Üzerinde' Romanında Kadın ve Kadının Toplum İçerisindeki Yeri

Murat BOZDOĞAN ¹

Bu makalede Orhan Kemal'in, Bereketli Topraklar Üzerinde romanında kadının cinsel bir öge içerisinde yer aldığını, bunun dışında kadının toplumsal anlamda bir yerinin olmadığını, sadece tarlada, fabrikada çalışan kadınları ele almıştır. Kadın konusuyla alakalı çeşitli makalelerden faydalanılmış, romandan hareketle kadının toplumsal konumunu bulmaya çalışılmıştır. Birçok araştırmacı kadın konusunda eser meydana vermiştir. Orhan Kemal bu eserinde kadını tamamen cinsel bir öge olarak görmüştür. Bu romanda sık sık geçen kadın isimlerinin tek ortak noktaları cinsel hazlarına yenik düşmeleridir. Elbette bunu tetikleyen sebepler bulunmaktadır. Bu sebeplerinde incelendiği bu araştırmada, eserde kadının toplumsal yeri hakkında düşüncelere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bereketli Topraklar Üzerinde, Orhan Kemal, cinsel bir öge olarak kadın.

Woman and Woman's Social Status in the Novel 'Bereketli Topraklar Üzerinde'

This article deals with the fact that woman image appears as a merely sexual object, without a social status, including working woman image at factory or village in 'Bereketli Topraklar Üzerinde' by Orhan Kemal. The articles on woman have been investigated, and woman's social status has been explored. Several scholars have worked on woman issues. Orhan Kemal has considered woman as a merely sexual object in this novel. The women figures in this novel has one feature in common: they are overwhelmed by their sexual desires. Surely, there are triggering reasons for this. This study investigates these reasons as well as presenting opinions on the social status of woman.

Key words: Bereketli Topraklar Üzerinde, Orhan Kemal, woman as a sexual object

Received/Makale Geliş Tarihi: 18.09.2019

Accepted/Makale Kabul Tarihi: 06.12.2020

1. Giriş

İnsanoğlu yaratıldığı günden bu yana, kadının toplumdaki fonksiyonu farklı şekillerde gündeme gelmiştir. Toplumların şekillenmesinde büyük rol alan kadın, insanlar arasında iletişimin sağlıklı bir şekilde oluşmasına olanak sağlamıştır. Eski çağlarda kadının, toplumsal olarak en önemli vasfı anneliktir. Bu zamanla değişime uğramıştır. Kadını toplumsal gelişmelerle beraber eğitimde, savaşlarda, iş hayatında, üretimde ve bilim gibi birçok alanda görmekteyiz. Bunun yanı sıra ise anlattıklarımızın

¹ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans öğrencisi.

murat.bozdogan@hotmail.com

'Bereketli Topraklar Üzerinde' Romanında Kadın ve Kadının Toplum İçerisindeki Yeri

tam tersini de görmekteyiz. Diri diri gömülen kadın, insan olarak değerlendirilmeyen kadın, şiddete uğrayan kadın, cinsel tacize ve tecavüze uğrayan kadın olarak da sıralayabiliriz.

“ Kadının erkeğe olan söz konusu bağımlılığı, toplumu yatay bir şekilde bölen sınıfsal ayrımları diklemesine keser. Daha da önemlisi, cinsiyetler arası ilişkilerde erkeklerin kadınlar üzerinde sahip olmak istedikleri iktidar arzusu, diğer tüm toplumsal ilişkilerde olduğundan çok daha güçlüdür. Kadınlar, yalnızca en yakınlarındaki erkeklerin kendileri üzerinde sahip oldukları iktidara karşı koyacak araçlardan mahrum olmakla kalmazlar; aynı zamanda, tüm toplumsal eğitim ve toplumun tüm egemen ahlaki değerleri onları, böyle bir direnişten caydırmak üzere evrilmiştir” (Mill, 2019:11). John Stuart Mill, erkeğin kadına olan bağımlılığının yanı sıra kadının da erkek üzerindeki bağımlılığına dikkat çekmiştir. Kadının erkek üzerindeki bağımlılığı tarih sürecinde dış çevreden korunmakla meydana gelmektedir. Buradaki korunma her ne kadar kadını çaresiz bir varlık olarak gösterse de kadının fiziksel özelliklerinden kaynaklanan bir durumdur. Erkeklerde ise durum daha farklıdır. Erkeklerin kadınlara olan bağımlılığı elbette farklılık göstermektedir. Bu kimi zaman kadına karşı bir güç gösterisi kimi zaman cinsel ihtirasların sonucunda meydana gelen aşırılık duygusudur. Sahiplenmek konusunda, kadınlara nazaran daha fazladır. Daha çok ataerkil toplumlarda bu gibi durumlara rastlanılmaktadır.

Bereketli Topraklar Üzerinde romanın ilk sayfalarından itibaren kadınların toplum içindeki durumları hakkında bilgi vermektedir. Kadın toplumun her yerindedir. Fabrikada, tarlada, inşaatta, köyde ve şehirdedir. Toplumsal hayatın yapı taşı olan kadın Bereketli Topraklar Üzerinde romanında bu gibi yerlerde görünmekle beraber, romanın özünde asıl anlatılmaya çalışılan kadının cinsel hayattaki yeridir. Romanda kadınların lehine hiç bir şey olmamakla beraber bütün kadınların cinsel eğilimleri yer almıştır.

Hayatın, cinsellik dahil her alanına edebiyatta konu olarak almak eğilimi, hem gerçekçiliğin gereğidir, hem de meselâ romanda figürlere canlılık kazandırmak için onları ruh ve düşünce değil, duyu ve cinsellikleriyle birlikte çok boyutlu işlemek isteğiyle de bağlantılıdır(Aytaç, 2016:36). Romanda gerçekçi manada cinsel betimlemeler çokça yer almaktadır. Bu eğilimler romanın başkışı Pehlivan Ali eksenindedir. Pehlivan Ali şehre gelme amacını unutmuş, tek derdi kadınlar olmuştur.

“Cinsellik, olay birimlerinin hemen hepsinde kişileri esir eden bir duygu seli halindedir. Roman kişilerinin cinselliklerinde nesne önemli değildir. Doğuşta nesnesiz olan cinsellik, daha sonra cinsel nesneyi bedensel gerilimi ortadan kaldıran araca ve bedensel rahatlamaya dönüşür. Sevişmeler, hayaller, hep cinsel arzular ve cinsel açıklıkla dışa vurulur. Tensel zevkleri doyuma ulaştırmak için birbirine yaklaşan kişiler, duygusal hiçbir etkilenim olmaksızın bedensel birleşme yaşarlar” (Eliuz, 2010:98). Pehlivan Ali roman boyunca yaşadığı her birlikteliği bir aşk ve sevgi şeklinde yorumlamaktadır. Bunun aşk ve sevgi olmadığını, sadece cinsel birliktelik olduğunu, başka bir kadın karşısına çıktığında eskisini unuttuğunu eserde yer verilmiştir.

2. Amaç

Orhan Kemal, Bereketli Topraklar Üzerinde romanında kadınlara farklı bir açıdan bakmıştır. Bu romanda, erkeklerin gözünden kadınların varlık sebebi cinsel hazlarını

karşılama ve tarlada, fabrikada, inşaatta çalışmaktan başka bir işe yaramadıklarını dile getirmiştir. Anlatıcı, eserin tamamında kadınların yaşama hakkını elinden almıştır. Bu çalışmanın amacı Bereketli Topraklar Üzerinde romanında bu zamana kadar yapılmamış olan bir çalışmayı meydana getirmektir. Daha önce bu romanla ilgili olarak kadının eser içindeki yerine ait bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmayla beraber Bereketli Topraklar Üzerinde romanında kadının sosyal hayattaki yeri hakkında bilgi edinilecektir. Ayrıca anlatıcının kadınlar hakkında bu denli olumsuz tavırlarının sebebini de öğrenilecektir.

3. Yöntem

Bu makalenin yazım aşamasında Orhan Kemal'in diğer eserleri hakkında bilgi edinilmiştir. Bunun yanı sıra en eski tarihten bu yana kaynaklar derlenmiş, yazacağımız makalenin konusuna en uygun olanlar seçilmiştir. Bu aşamada dikkat çeken ilk nokta Orhan Kemal'in hayatının geçtiği dönemleri ele alınmıştır. Nitekim bir yazarı, bulunduğu çevreden soyutlayarak yapılan bir çalışma eksik kalır. Nitekim eser, doküman inceleme yönteminden faydalanılarak yazılmıştır.

4. Bulgular

Bereketli Topraklar Üzerinde romanı, Anadolu'nun ücra bir köyünden çıkıp Çukurova'ya çalışmak için gelen üç arkadaşın hikayesidir. Bu hikayede adı geçen üç kişi; Pehlivan Ali, İflahsızın Yusuf ve Köse Hasandır. Bu üç arkadaşın gurbete çıkma sebepleri, nişanlı olanın evlenmek istemesi, evli olanların ise köydeki yokluğa karşı dayanamayıp evlerini geçindirmek istemesidir.

Roman üç arkadaşın tren garına gelmesiyle başlar. Daha önce köylerinden çıkmamış olan bu kişiler etrafı meraklı gözlerle seyretmektedirler. Çukurova'ya indiklerinde her şey onların gözüne çok farklı görünür. Bu meraklı gözlerden kendine en fazla hakim olan İflahsızın Yusuf'tur. İflahsızın Yusuf her ortamda arkadaşlarına öğüt verir. Pehlivan Ali ise kendine roman boyunca hakim olamamış ve kadınların ağına her defasına düşmüştür. Köse Hasan ise romanda kendine fazla yer edinmeden ölmüştür. Romanın başkışisi Pehlivan Ali Çukurova'ya iner inmez kendini belli etmektedir.

“Şehirli avradı görüyor musun?

Görüyorum. Ne durdun?

Abo lan hı?

Yürü hadi yürü

İflahsızın Yusuf az önlerindeydi, durdu, döndü.

Niye durdunuz?

Ali gülerek şehirli kadını işaret etti. İflahsızın Yusuf anlamıştı. Yanına geldi ve sesini kısarak.

Şehirliye engin yerini verme Ali!” (Bereketli Topraklar Üzerinde s.38).

Bu cümlelerle Pehlivan Ali'nin karakteri ve zaaflarını daha ilk sayfada anlatıcı okuyucuya bildirmiştir. Pehlivan Ali'nin şehre adım atmaz ilk dikkat ettiği kadınlardır.

4.1 Osmanlı Kadını

'Bereketli Topraklar Üzerinde' Romanında Kadın ve Kadının Toplum İçerisindeki Yeri

Romanın ilk sayfasından itibaren yer yer Osmanlı kadını tabiri geçmektedir. Bunu İflahsızın Yusuf dile getirmektedir. Osmanlı kadını olarak söylediği kişi amcasının karısıdır. Ondan her defasında namuslu, sadık, eşine ve evine bakan birisi olarak bahseder. Her defasında bunu arkadaşı Pehlivan Ali'ye ve Köse Hasan'a söyler.

“ Emmim de, fukara... Sıla deyi deyi...”

Sılaya hasret kaldı. Lakin emmimin avradı... Avrat dediğin böyle olmalı. Tam Osmanlı. Köy yerinde o kadar ettiler de ere vardı mı?

Köse Hasan ile Pehlivan Ali az kalsın güleceklerdi, kendilerini tuttular.

Yusuf ise kendi kendine yanıtladı:

Varmaz. Niye varmaz? Eski toprak, halis Osmanlı da ondan!

Kaba rüzgar, kaynaşan bulutlar... Yusuf su dökmeye kalkınca, Köse Hasan kıs kıs güldü:

Emmisinin avradı, duyuyor musun Ali?

Ali de güldü:

Halis Osmanlı mıymış?

Yıldız dolu, berrak bir yaz gecesini hatırladılar. Ağustos ortasında, sıcak bir geceydi. Suyu çekilmiş derede çerçiyle bastırılmışlardı. Çerçi korkmuş kaçmış, Dudu Abla korkmamıştı. Yattığı yerden kımıldamamıştı bile. İlk Pehlivan Ali işini bitirmişti, sonra Köse Hasan.

Eserin bu kısmında dikkat çekici bir diyalog yaşanmıştır. İflahsızın Yusuf, hiçbir şeyden habersiz amcasının karısı olan Dudu'nun namusuna olan sadakatini anlatır. Oysa Yusuf, Pehlivan Ali ve Köse Hasan'ın yengesi Dudu ile yaşadıklarından habersizdir. Onun gözünde Osmanlı kadını olarak nitelediği yengesi ulaşılması zor bir namus abidesidir.

Anlatıcı, eserde kasıtlı olarak böyle bir tabir kullanmıştır. Romanda Osmanlı kadını tabiriyle bir aşağılama söz konusudur. Bu romanda yer yer devam etmiştir. Anlatıcı bu eserde üç arkadaşın arasında geçen diyalogla bir ideolojik kavram ortaya türetmiştir. Bu ideolojik kavramı, kişiler vasıtasıyla bir alaya alma ortamı yaratmıştır. İflahsızın Yusuf, yengesi Dudu'yu ulvi bir varlık olarak görmektedir. Bu ulvi varlık, kendisini her şeyden korumuştur. Kocasına sadık, harama bakmayan, kocası öldükten sonra bile onun hatırasına gölge etmeyen bir kadındır.

İflahsızın Yusuf, yengesi Dudu'nun arkadaşları ile yaşadığı ilişkiden habersizdir. Anlatıcı bu bölümde, Pehlivan Ali ve Köse Hasan'ın üzerinden Osmanlı kadını kavramıyla bir namus düşüklüğünü dile getirmeye çalışmıştır. Bu kavramın özellikle seçildiğini romanın farklı bölümlerinden de anlayabiliyoruz.

4.2. İşçi Olarak Kadın

Orhan Kemal Bereketli Topraklar Üzerinde romanı öncesi bir hazırlık yapmıştır. “ Bu kitap, kendi bilgi ve görgülerim dışında, bir lokma ekmek için kötü iş şartları içinde zehir gibi bir hayatı yaşayanlardan derlenmiş malzemeyle meydana gelmiştir. Yayımlanmadan önce, çeşitli ırgat, usta, usta yardımcısını toplayarak bir gece sabaha kadar okudum

onlara. Dinlediler. ‘ pardon’ dediler, ‘ bu bu kadar olur.’ Bütün anlattıkların doğru. Eksik bile. Çukurova’nın bereketli topraklarında öyle işler olur ki, aklın durur. Sana anlatsak bir değil, beş roman çıkarırsın.” (Orhan Kemal, age). Orhan Kemal’ in bu sözlerinden bu romanı yazmadan önce bir alt yapı çalışması hazırlığında olduğu, romanını gerçekçi bir zemine koymak maksadıyla bu işlerle uğraşan işçi sınıfıyla görüş alışverişinde bulunmuştur. Ayrıca kendi yaşamında da Orhan Kemal’in çırçır fabrikalarında işçilik, dokumacılık ve ambar memurluğu yapmıştır.

Bereketli Topraklar Üzerinde romanında kadın tarlada, fabrikada, inşaatta, genel evde, çarşıda ve caddede görmekteyiz. Kadın bu sosyal hayatın içinde en çok cinsel kimliğiyle ön plandadır. Bu kadınların kaderiymiş gibi eserde yer verilmektedir. Kadın çalıştığı ortamda dişiliğinin gerektirdiği gibi davranmadığı taktirde ona o ortamda yaşama hakkı verilmemektedir. Kadın, çalıştığı alanda belli bir başarı göstermese de cinsel kimliğiyle bu arayı kapatır.

“Bu kızlardan çoğu, daha memeleri kabarmadan gebe kalırlar. Doğurur, anne olur, gene gebe kalır, gene doğurur, gene gebe, gene doğum. Sonunda ya tanınmayacak kadar çirkinleşir, ya da yeni dostlar ardından kocalarının tekmesiyle elden ele dolaşır, en sonunda da babalarının yaşında birinin kahrını çekmek zorunda kalır.

İçlerinde genelevlere düşenler de olur. Düşmeyenlerse, kim bilir hangi pamuk tarlasında çapa çapalarken, sıtma ya da güneş çarpmasından, bir deri bir kemik, genç yaşlarında ölür giderler”(age s.66).

Romanda kadınların yeri ile alakalı en ayrıntılı yerdir. Ekmek parası kazanmak için uğraşan kadın, kendi işiyle meşgulken fabrikada işçi başının, tarlada ırgatbaşının yada patronun tacizlerine uğramaktadır. Göstermiş olduğu emeğin yanı sıra, bedenine de sahip olmak isteyen bir insan yığınıyla karşılaşır. Bunları reddettiğinde zorlu işlerde çalıştırılması, belli kesimler tarafından tecrid görülmesi ve en sonunda işten çıkarılma korkusuyla karşı karşıya kalır. Bu saldırılar karşısında suskun kalan kadın, çaresiz bir şekilde her yapılabileceği kadar boyun eğer. Gençliğine ve güzelliğine güvenen kadın ilk başlarda yapılanlara ses çıkarmaz. Bu sayede daha kolay bir yaşamın olacağı varsayımına kapılır. Daha sonra, bunun böyle olmadığını ya hastalığa yakalandığında ya yaşlı bir adama verildiğinde ya da geneleve düştüğünde anlamaktadır.

4.3. Sosyal Hayatta Kadın

Roman içerisinde kadınların birbiriyle dayanışması yapılan zülüm ve haksızlıklara karşı bir başkaldırılarını görülmemektedir. Roman içerisinde böyle bir karakterin eksikliği hissedilmektedir. Böyle bir eksikliğin neticesinde, eserde kadına bakış açısı farklı bir gözle görülmektedir. Kadın, genel olarak romanda, tarlada ve fabrikada sabahdan akşama kadar çalışan ve erkeklerin her türlü tacizine boyun eğen bir öge olarak yer almıştır.

Romanda kadın bulunduğu sosyal çevrenin kendine verdiği imkanlar çerçevesinde hayatına devam etmektedir. Yeni bir atılım içerisine girmemektedir. Romanda en çok kendinden söz ettiren Fatma karakteri buna örnektir. Fatma kocası dediği Ömer’ e kaçarak bir inşaata sığınır. Fatma genç ve güzel bir kadındır. Kocam dediği Ömer ile resmi nikahları bulunmamaktadır. Ömer’e kaçarken zihninde baba evinden kurtulup rahat bir hayat yaşama arzusu bulunmaktaydı. Oysa birlikte olduğu adamın ona böyle bir

'Bereketli Topraklar Üzerinde' Romanında Kadın ve Kadının Toplum İçerisindeki Yeri

hayatı sunacak imkanı yoktu. Beraberinde bir inşaata sığınır ve Ömer orada çalışmaya başlar. Fatma birlikte olduğu adamın kendisine istediği hayatı sağlayamayacağını farkına varınca inşaattaki erkeklerle birlikte olmaya başlar. Bu erkeklerden birisi de Pehlivan Ali'dir. Pehlivan Ali Fatma'ya karşı bir duygu beslemektedir. Bundan faydalanmak isteyen Fatma onun kazancına göz diker. Daha sonra Fatma Pehlivan Ali ile kaçır. Onunda kendisine fayda vermeyeceğini anlar. Erkeklerin hakimiyetinden sonra hastalanır ve çaresiz bir şekilde hastalığa kapılır. Bu zaman zarfından sonra kimse artık Fatma'nın yüzüne bakmamaktadır.

"Toplum, kadınlara, önceden belirlemiş olduğu konuma uygun bir karaktere sahip olmalarını sağlayacak biçimde eğitmiştir. Onlara biçilen rol, erkeği memnun etmeleri, çocuklarını yetiştirmeleri ve evi idare etmeleridir. Ancak, geliştirici akıl olmaksızın, bir kadının bu görevleri uygun bir şekilde yerine getirmesini beklemek ne derece doğrudur? Toplum, bir yandan kadınların kendilerine verilen görevi uygun şekilde yerine getirmesini beklerken diğer yandan da onların verilen görevleri yerine getirmeleri konusunda gerekli olan eğitimi engellemiştir. Böyle bir zihniyet, zorba bir zihniyettir. "Bu nedenle, kadınların maruz kaldığı baskının kaynağı, haklarının özellikle de eğitim ve aklını geliştirme haklarının irrasyonel reddidir" (Vincent, 2006: 309).

Romanda kadınlar erkeklerin kendilerine vermiş olduğu rolleri üstlenmektedirler. Erkekler ise kadınları her ihtiyacını karşılayan bir varlık olarak görülür. Kadınlar kendilerine verilen bu görevleri yaptığı sürece yaşama hakkına sahiptirler. Bunların yapılmadığında kadınları sokağa atıp kendi başlarının çaresine bakmalarını beklerler.

" Cinsel ilişkilerin kısa bir dökümünü yapmak bu bakımdan ne tür bir hayat yaşadığını göstermeye yeter sanırım. Kadın karakterlerden, şoförün karısı Hayriye katibin odasında katiple; kendi odasında, sızmış kocasının yanı başında taşeron Rıza ile sevişir. Aynı zamanda Fatma'yı kandırması için para teklif eden Rıza ile Fatma'nın arasını bulur. Fatma ise aynı gece hem Rıza ile hem Pehlivan Ali ile yatar. Sonra da nikahsız yaşadığı Ömer ile. Bir gün Ömer'i bırakıp Pehlivan Ali ile kaçır (Ömer de ileride şoförün karısı Hayriye ile kaçacaktır). Gittikleri çiftlikte ağanın oğlu ile uydurur işini. Sonra Ali'yi atlatıp katip Bilal ile ilişki kurar. Fatma'yı son gördüğümüzde, sıtmalı, perişan durumda, bir hendeğin içinde kendisine kinin yutturan bir köylünün kucağındadır. Genelevden çıktığı söylenen Aptal Kızı, Pehlivan Ali'yi hendekte baştan çıkarır. Köyde sözlüsü bekleyen Ali'nin şehirdeki kısa yaşamına Fatma, Aptal Kızı ve genelevdeki Selvi karışır. Bu ilişkilerin hiçbirinde gerçek bir sevgi ya da dostluk yoktur. Ya çıkar vardır ya da cinsel doyum. Yalnız Ali ile genelevdeki Selvi arasında daha insanca bir ilişki başlayacak gibi olursa da Ali'nin ölümü buna da meydan vermez."(Moran 2001:54)

Kadının romandaki en önemli görevlerinden biri de doğurganlığıdır. Bu doğurganlık da kocasını memnun etmek isteyen kadın erkek bebek doğurmak zorundadır. Kız çocuğu olursa kocası ona değer vermez.

" Hürü' nün kocası gene Pehlivan Ali'nin mangasındaydı. Asık yüzüyle öfkeli görünüyordu. Bilal'in söylediklerini işittiği halde hiç bir tepki vermiyordu. Irgatbaşıyla Bilal yanına sokuldular. Bilal: lan Cafer dedi.

Cafer kıl içindeki yüzü, ufacık gözleriyle baktı.

Avradın doğurdu lan teknil.

Ne kızdı, ne de oğlu mu kızı mı olduğunu sordu. Onun yerine aptal kızı sordu. Oğlu dediler.

Bir oğlunun olduğunu işiten Halo Cafer'in kıllı, sert, asık yüzünden memnunluğa dair bir yumuşama oldu. Sevinç bir su gibi yansıdı yüzüne, heyecanlandı.

Oğlum! Diye bağırdı. Oğlum mu?(age s194)

Romanın bu kısmında Halo Cafer üzerinden anlatıcı, kadının anne olma serüvenini ortaya koymuştur. Hamileliği süresince tarlada çalışan kadının, doğum esnasında hastaneye veya bir ebeye götürülmeyip ahırda doğum yapması ve kocasının onun yanına gitmeyerek kendi başının çaresine bakması beklenmektedir. Aslında burada Halo Cafer bir korku içerisindedir. Bu korku doğacak olan bebeğin kız çocuğu olma korkusudur. Bu yüzden psikolojik bakımdan stresli bir hal üzerindedir. Doğan çocuğun erkek olduğunu duyunca ruh hali biranda değişmiştir. Doğum esnasında eşinin yanına gitmeyen Halo Cafer, erkek çocuğunun doğduğunu duyunca karısının yanına gitmiştir

Burada Hürü karakterinin doğum yaptığı ortamda dikkat çekicidir. Aslında bu kısım sanki kadına olan değerinde ne derecede verildiğinin kanıtıdır. “ hala fişkinin üzerinde yatmakta olan Hürü’ ye baktı. Ilık ılık gübre ve kan kokuyordu. Ahırın sıcak havası yerlerde kanlı çaputlar. Hürü’ nün çocuğu paçavralar arasında mosmordu. Yüzüne sinekler inip kalkıyordu. Çocuğun yanı başında ise iri başlı erkek bir kedi çocuğa yalanarak bakıyordu. Sonra, bir koku almışçasına çevreyi kokladı. Kadının öbür başına gitti. Dışkıyı eşeledi. Çocuğun iyice gömülmemiş eşini çıkarmaya başladı”(age s. 197).

Romanda yer alan kadınlar hep bir sıkıntı içerisindedir. Bu sıkıntı, onları en sonunda bir felakete sürüklemiştir. Bu kadınların ortak yönleri var olmak için çabalamalarıdır. Bu varoluşun sonucunda hayatlarını verirler. “ Bereketli Topraklar Üzerinde kadın işçilerde vardır. Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür: fabrikada çalışan, tarlada çalışan; işçi erkeklerin yanlarında varlığını sürdüren ancak işçi olup olmadıkları belli olmayanlar. Aksiyonda yer alsın almasın, romanda geçen bütün kadınlar, gayri meşru bir ilişki içine girerler”(Narlı, 2009:150)

5. Sonuç ve Öneriler

- a. Bereketli Topraklar Üzerinde romanında, kadın ve kadın algısı alışlagelmiş romanlardan çok farklı bir şekilde ele alınmıştır. Kadınlar hakkında olumlu tek bir cümle bulunmamakla beraber yazarın bunu kasıtlı olarak ele aldığı açıktır. Esere bu düzlemin dışından bakıldığında, aslında yazar kadının bu haline sebep olan nesnenin, toplumun kendisi olarak göstermiştir. Kadın toplumun aynası görevindedir. Kadınlar üzerinden toplumun genel hayatına dair kesitleri eserde yer vermiştir. Kadının başına gelen olaylardan toplum sorumludur ve kadının kötü bir hayatı seçmesine sebep olan şeyde yine toplumdur.
- b. Bu makalede Bereketli Topraklar Üzerinde romanında kadına bakış açısına değinilmiştir. Kadının yeri ve durumu, kitaptan alıntılar

'Bereketli Topraklar Üzerinde' Romanında Kadın ve Kadının Toplum İçerisindeki Yeri

yardımıyla açıklanmış ve farklı incelemelerle desteklenmiştir. Bereketli Topraklar Üzerinde çalışma yapacak olan kişilere yardımcı olacak niteliktedir. Sonraki araştırmacıların Bereketli Topraklar Üzerinde romanı ile ilgili olarak sömürü ve din konusunu ele almalarında fayda vardır. Bu sayede din ve sömürü kavramlarıyla, eserdeki çarpık inanışlar gün yüzüne çıkacaktır.

Kaynaklar

- Aytaç, G. (2016) Çağdaş türk romanı, İstanbul: Doğu Batı yayınları
- Eliuz, Ü. (2010) Orhan Kemal ve romanlarında kadının nesne olarak kullanımı: cinsel taciz, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 3(13)
- Kemal, O. (2019) Bereketli topraklar üzerinde, İstanbul: Everest yayınları
- Mill, J.S. (2019) Kadınların köleleştirilmesi, İstanbul: Bilge Kültür Sanat yayınları
- Moran, B. (2001) Türk romanına eleştirel bir bakış, İstanbul: İletişim yayınları
- Narlı, M. (2009) Roman ne anlatır? Ankara: Akçağ yayınları
- Vincent, A. (2006). Modern politik ideolojiler (çev. A. Tüfekçi). İstanbul: ParadigmaYayınları